

מרכז קהילתי דיגיטלי בירה

מחזון למרכז קהילתי חי

שיפוץ והסבת מבנה הספרייה היישובית למרכז למידה, פנאי וקהילה

"קהילה חזקה נוצרת כאשר אנשים נפגשים, לומדים ויוצרים יחד"

שם היישוב - בירה
שם המגיש - כהן איתמר
קורס מנהיגות וניהול קהילה
מועצה אזורית מרום גליל

היכרות עם היישוב -

היישוב ביריה קיים מתקופת בית שני, נזכרת בתלמוד כמקום מושבו של רבי יוסף קארו מחבר השולחן-ערוך. בשנת 1945 עלו על הקרקע חברי המחקה הדתית של הפלמח, במלחמת העצמאות היישוב נפגע קשות ונהרס. בשנת 1949 הוקם היישוב מחדש ע"י עולים מטריפולי.

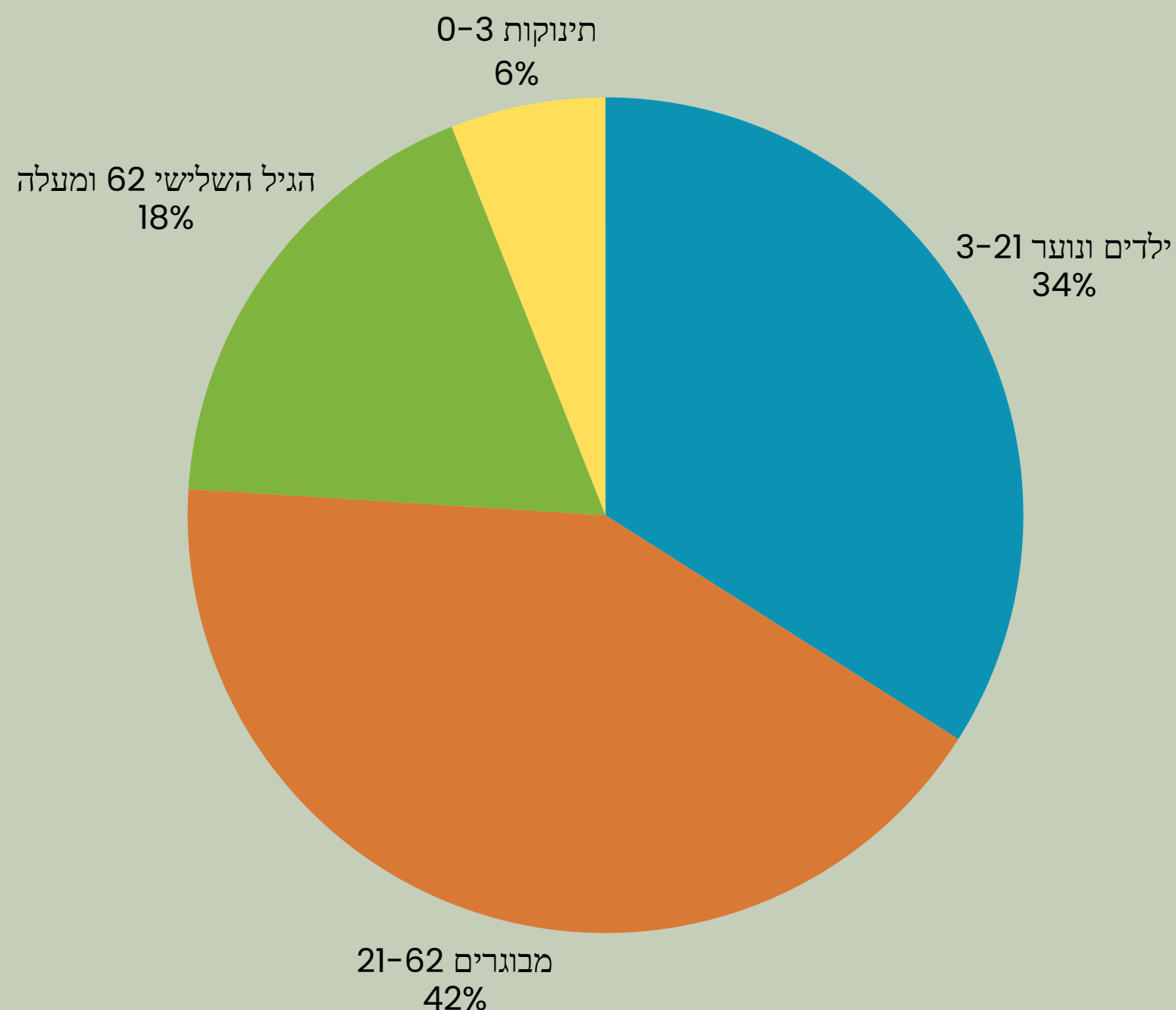
נתונים מרכזיים:

מספר תושבים - כ-1000

מאפייני אוכלוסייה - הטרוגנית, מורכבת מקבוצות שונות הנבדלות זו מזו במסורת, במוצא ובאורח חיים, משפחות צעירות לצד ותיקי היישוב

מאפיינים יחודיים ליישוב- ישוב ותיק בעל מורשת וערכים קהילתיים

תמונת מצב כללית - למרות מורכבות האוכלוסייה הצלחנו לפצח את אחד האתגרים המורכבים ביותר בקהילה מעורבת, הפיכת שונות תרבותית ממוקד של מתח לנקודת מפגש וחיבור . הנגשת תוכן בסדנאות משותפות לכלל האוכלוסייה יצרו את המפתח שיאפשר לכולם להרגיש שייכים ורצויים.

התרשים מציג את ההתפלגות הדמוגרפית של אוכלוסיית ביריה ניתן לראות שכ-34% מהאוכלוסייה הם ילדים ובני נוער, נתונים אלו מחזקים את הצורך בהקמת מרכז קהילתי דיגטלי שייתן מענה לילדים לנוער, למשפחות ולכלל הקהילה

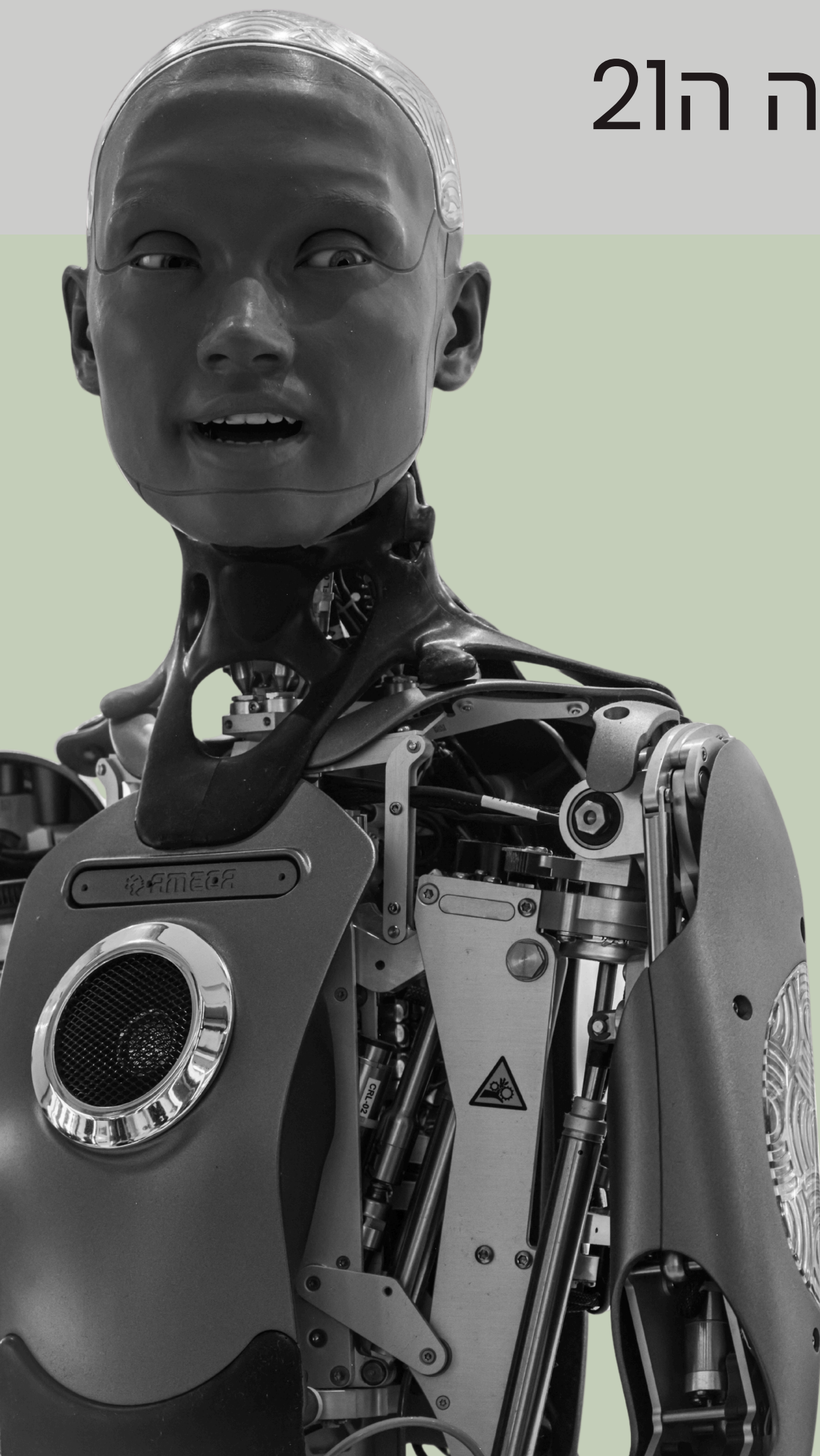
האתגר המרכזי- מרחב קהילתי מותאם למאה ה-21

האתגרים הקיימים כיום :

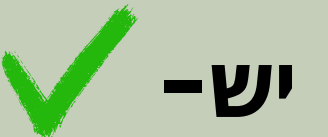
1. מקום מפגש קבוע לילדים ולנוער.
2. מחסור במסגרת קהילתית לעזרה לימודית וללמידה משותפת.
3. מבנה ספרייה קיים שאינו מנוצל במלוא הפוטנציאל שלו.

למה זה חשוב עכשיו?

צפי לעלייה במשפחות הצעירות (הרחבה)
צורך בחיזוק החיבור בין התושבים
חשיבות יצירת חלופות איכותיות לזמן מסך ולשהייה בלתי מפוקחת.
צורך בחיבור התושבים החדשים עם הוותיקים
חיזוק הקשר הרב דורי - גשר ייחודי בין נוער לאזרח ותיק

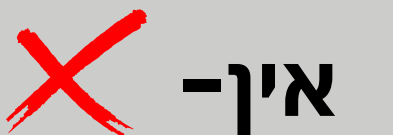

הפערים הקיימים בפועל-

יש-

- קהילה מגויסת ואכפתית
- נכונות גבוהה להתנדבות
- מבנה ספריה ישן במרכז היישוב
- תושבים בעלי ידע מגוון ואנשי מקצוע

אין-

- מחסור במרחב מפגש רב תכליתי
- העדר סביבת למידה קהילתית
- מחסור בפעילות יישובית
- הספרייה אינה מותאמת לצרכים הדיגיטליים של הדור הצעיר

חולשות Weaknesses

*ישנים מתחים בין התושבים הוותיקים לחדשים.
*בישוב ישנם שוכרי דירות שלא כולם משתתפים במרחב הקהילתי.
*חסרים מנגנוני פיקוח מול התושבים בעיקר בנושאי איכות סביבה, במיוחד מול שוכרי דירות שבעליהן לא גרים בישוב.

חוזקות Strengths

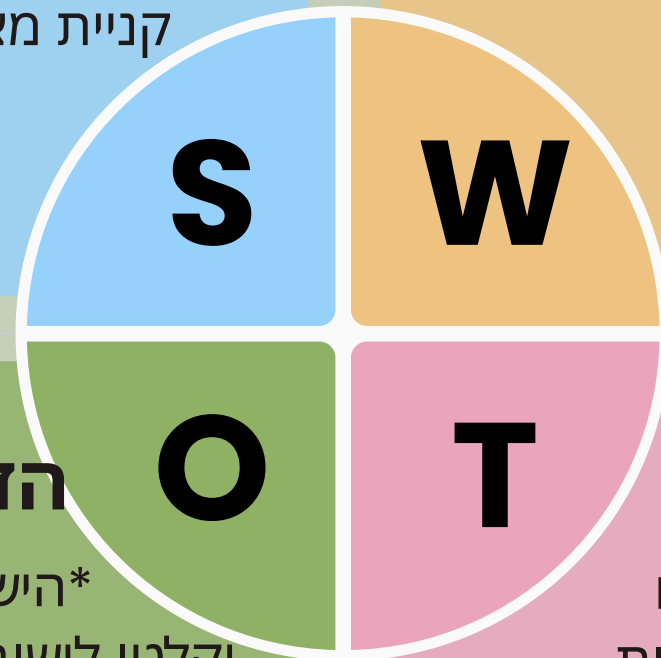
*בקהילה ישנם מסגרות פעילות לילדים ונוער בנוסף חוג פילטיס לגיל השלישי
*בישוב יש מסורת של שנים הקפות בשמחת תורה, נשף פורים ומסיבת פורים לילדים, תהלוכת ל"ג בעומר
*במהלך המלחמה הישוב אירח גדוד חיילי הנדסה קרבית כל הקהילה התגייסה להכנת אוכל לשבתות, קניית מצרכי מזון ושתייה הכנת עוגות ועוד.

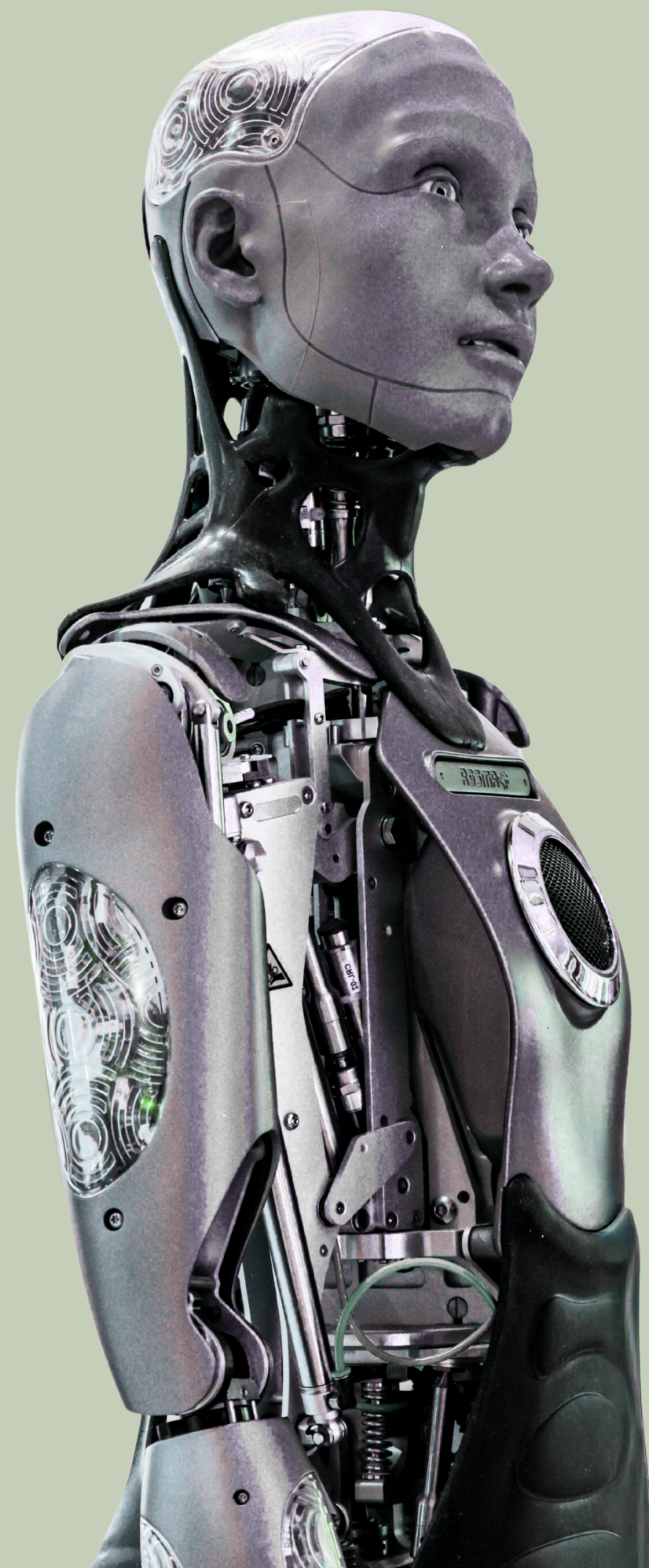
איומים Threats

הישוב היה נתון במצב מלחמה בשנתיים האחרונות דבר שהקשה על תפקוד ועדות, רוב הפעילויות הופסקו.
שיווק מגרשים בישוב נעשה בפעם האחרונה לפני כ-20 שנה דבר שגרם לעזיבת משפחות צעירות שהיו אמורים להיות דור ההמשך.

הזדמנויות Opportunities

*הישוב נמצא בתהליך של הרחבה שבו יקלטו לישוב 34 משפחות שיביא לצמיחה דמוגרפית
*ישנם תקציבים מהמועצה, מס ועד מהתושבים, פעילויות לילדים ונוער שמתוקצבות ע"י המתנס, תקציב שמגיע מהמועצה דתית לטובת אירועי חגים.
*חיזוק חיי הקהילה מתבצע ע"י הבאת סדנאות תוכן במגוון נושאים לכלל האוכלוסייה שיוצרים חיבורים חדשים ותחושת שייכות.

משאבים קהילתיים וכלכליים

הון אנושי

מורים ואנשי חינוך
אנשי מחשבים וטכנולוגיה
סטודנטים ובני נוער בוגרים
גמלאים בעלי ניסיון וידע

הון חברתי

תרבות התנדבות מפותחת
קשרי שכנות חזקים
תחושת שייכות גבוהה

הון פיזי

מבנה הספרייה הקיים
ציוד קהילתי קיים
תמיכת הוועד והקהילה

מטרת העל והיעדים המרכזיים -

מטרת העל-

הפיכת הספרייה למרכז קהילתי-דיגיטלי פעיל המחזק למידה, התנדבות, מעורבות ושייכות קהילתית.

יעדים מדידים-

גיוס לפחות 20 מתנדבים להפעלת המרכז
שיפוץ והתאמת המבנה בתוך שנה
הפעלת 3 פעילויות קבועות מדי שבוע
שילוב לפחות 50 ילדים ובני נוער בפעילות השוטפת

מצב נתון: המבנה כיום.

תוכנית פעולה-

זמנים	שותפים	אחראי	פעולה
07/26	ועד הישוב	יו"ר הועד	הקמת צוות היגוי
08/26	בני הנוער בישוב	צוות מתנדבים	סקר צרכים קהילתי
09/26	ועד הישוב	צוות מוביל	גיוס מתנדבים ובעלי מקצוע
9-11/26	אנשי מקצוע	הנהלת הפרויקט	גיוס משאבים ותרומות
9-10/26	שאו"ל רומנו וראן כהן	הנהלת הפרויקט	תכנון ועיצוב אדריכלי
9-10/26	ועד הישוב	בני נוער מהישוב	פינוי תכולת המבנה
01/27	אנשי מקצוע	צוות ביצוע	עבודות שיפוץ
03/27	מועצה אזורית	ועד הישוב	רכישת ציוד מחשב וריהוט
04/27	ועד הישוב	רכזת קהילה	הכשרת מתנדבים
06/27	ועד הישוב	כלל השותפים	השקת קהילתית חגיגית

מהחזון לביצוע – שלבי התהליך

שלב א' – הקמת צוות מוביל

הקמת צוות היגוי המורכב מנציגי ועד היישוב, תושבים פעילים ובעלי מקצוע, במטרה להוביל את הפרויקט בשיתוף הקהילה.

הבניין כיום»

שלב ב' – מיפוי צרכים ושיתוף הציבור

ביצוע סקר קהילתי ומפגשי שיתוף ציבור, שבאמצעותם זוהו הצרכים המרכזיים של הילדים, בני הנוער והתושבים. התהליך אפשר תכנון המבוסס על רצונות הקהילה ולא על הנחות מוקדמות.

שלב ג' – גיוס משאבים ושותפים

גיוס מתנדבים מהיישוב, בחינת שיתופי פעולה עם המועצה, עסקים מקומיים וגורמי תמיכה, ובחינת מקורות מימון ותרומות לטובת הפרויקט.

שלב ד' – תכנון ופיתוח המרכז

הכנת תכנון אדריכלי ופונקציונלי הכולל אזורי למידה דיגיטליים, פינות ישיבה, ספרייה מחודשת ומרחב רב-תכליתי המותאם לילדים, לנוער ולקהילה.

שלב ה" – ביצוע השיפוץ והצטיידות

ביצוע עבודות השיפוץ, שדרוג תשתיות המבנה, רכישת ציוד מחשוב וריהוט חדש והכשרת מתנדבים להפעלת המרכז.

שלב ו' – פתיחת המרכז והפעלה שוטפת

המרכז ייפתח בפעילות קהילתית חגיגית ויופעל באמצעות צוות מתנדבים, תוך קיום פעילויות קבועות כגון עזרה בשיעורי בית, למידה דיגיטלית, סדנאות, הרצאות ומפגשים קהילתיים.

הצלחה והשפעה צפויה ביישוב -

איך נדע שהצלחנו?

מדדים כמותיים

- מספר המתנדבים הפעילים
- מספר המשתתפים בפעילויות השותפות
- שעות פעילות שבועיות
- היקף השימוש והצורך במרכז
-

מדדים איכותניים

- תחושת שייכות גבוהה יותר
- הגדלת מעורבות התושבים בחיי הקהילה
- חיזוק קשר בין הדורות
- יצירת מוקד קהילתי פעיל ומזמין
- תעסוקה שותפת לבני היישוב
-

השפעה צפויה

המרכז יהפוך ללב הפועם של הקהילה ויחזק את החוסן החברתי והקהילתי של בירה

סיכום והשראה-

התובנה המרכזית-

בקהילה קיימים כבר המשאבים הדרושים לשינוי – אנשים, ידע, רצון וערבות הדדית. תפקיד המנהיגות הקהילתית הוא לחבר ביניהם ולהפוך חזון למעשה

מסר מסכם-

לא בנינו רק מבנה חדש- יצרנו בית קהילתי שמחבר בין אנשים, דורות ועתיד משותף

